

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Harti Vladislav, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Țurcan Sergiu XXX născut la XXX, originar în mun. XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 21.07.2014 – 27.01.2016 (prima instanță);
2. 01.03.2016 – 14.11.2017 (instanța de apel);
3. 18.01.2018 – 27.02.2018 (instanța de recurs ordinar);
4. 17.04.2018- 28.11.2018 (instanța de apel);
5. 04.02.2019 – 27.03.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 ianuarie 2016, Țurcan Sergiu a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, deoarece *fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii*.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Țurcan Sergiu *se învinuiește* că, activând în funcția de ofițer de urmărire penală al SUP a Inspectoratului de Poliție Botanica al Departamentului de Poliție al Inspectoratului General de Poliție al MAI, fiind persoană publică, căreia, într-o instituție de stat, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, încălcând prevederile art. 22 alin. 1) lit. a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158-XVI din 04.07.2008, prin care este obligat să respecte Constituția și legislația în vigoare, drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu

responsabilitate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională și regulamentul intern, prevederile art. 18, art. 26 alin. (1), art. 28 a Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, prin care este obligat să respecte atribuțiile poliției și responsabilitatea colaboratorului poliției, pct. 15 lit. i) și j) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 481 din 10.05.2006, prin care este obligat să se opună tuturor formelor de corupție din poliție, să informeze superiorii și celelalte organe competente referitor la toate cazurile de corupție din poliție, la 20 iunie 2014, aproximativ ora 16:26, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău, situat pe str. XXX, a pretins personal și a primit de la Șadlovski Victor bani în sumă de 300 euro, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale.

În calitate de persoană publică Țurcan Sergiu Ion, acționând contrar activității organelor de poliție care mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, apărării pe cetățeni indiferent de situația lor socială, patrimonială, de apartenența națională, de rasă, sex și vârstă, de studii și limbă, de atitudinea față de religie, de convingerile politice și de altă natură, prin abuz de serviciu a subminat autoritatea statului, reprezentat prin organele de poliție, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, ca corupere pasivă, adică „*pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către persoană publică, de bunuri și servicii, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale.*”

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1 Procurorul în Procuratura Anticorupție, Sergiu Catan, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 5000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 6 ani, cu admiterea acțiunii civile privind recuperarea mijloacelor bănești în sumă de 300 euro în contul statului, invocând faptul că:

- transmiterea banilor a fost efectuată sub controlul organului de urmărire penală al CNA, în cadrul măsurilor speciale de investigații;

- concluziile instanței de fond, contravin probelor administrate, în special declarațiilor martorului Șadlovski V. care în mod detaliat a relatat cum colaboratorul de poliție Țurcan Sergiu în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu a

pretins personal și a primit bani, pentru a nu porni o cauză penală în privința lui Șadlovski V;

- teoria dreptului penal, cât și lucrările științifice de interpretare a normelor dreptului penal, au fost conștientizate incorect de către instanță, deoarece lucrările teoretice sunt elaborate pentru a percepe esența faptelor inculpatului, și nu pentru interpretare cu scop de dezvinovățire;

- în rezultatul acțiunilor procesual-penale nu au fost găsiți banii în sumă de 300 euro primiți de către inculpat, existența banilor fiind certificată prin actele procesuale din cauza penală, în special raportul de expertiză efectuat în cadrul urmăririi penale și procesul-verbal privind controlul transiterii banilor, iar tănuirea de către inculpat a urmelor crimei, nu a permis organului de urmărire penală, depistarea banilor transmiși;

- instanța de judecată nu a apreciat argumentele acuzării, precum și prevederile Codului de procedură penală. Potrivit referinței la rechizitoriu, finalizarea acțiunilor de urmărire penală și înmânarea rechizitoriului învinutului Țurcan Sergiu a avut loc la 21.07.2014, fiind ignorat faptul că termenul urmăririi penale a expirat la 20.07.2014;

- ținând cont de prevederile Codului de procedură penală, în instanță a fost relatat, că la 20.07.2014 era duminică, iar în atare situații art. 231 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează, prin urmare acțiunile petrecute la 21.07.2015 nu pot fi calificate în afara termenului de urmărire penală. Argumentele date au fost ignorate de instanță;

- potrivit textului sentinței, probele inculpatului și forma de a se apăra au determinat aprecierea unilaterală a probelor acuzării, care în coroborare demonstrează comiterea de către inculpat a coruperii pasive, ce a dus la emiterea unei sentințe ilegale, cu caracter contradictoriu;

- infracțiunea săvârșită de inculpat prezintă un pericol social sporit, fiind comisă de persoană publică, acesta a acționat contrar activității organelor de poliție, care mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime apărării pe cetățeni indiferent de situația lor socială, patrimonială, de apartenența națională, de rasă, sex și vârstă, de studii și limbă, de atitudinea față de religie, de convingerile politice și de altă natură, prin abuz de serviciu, subminând astfel autoritatea statului reprezentat prin organele de poliție.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, s-a admis apelul declarat, s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care inculpatul Țurcan Sergiu a fost condamnat în baza art. 324 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu amendă în mărime de 5000 unități convenționale, ce

constituie 100.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și desfășura activități în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 3 ani.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că Țurcan Sergiu, activând în funcția de ofițer de urmărire penală al SUP a Inspectoratului de Poliție Botanica al Departamentului de Poliție al Inspectoratului General de Poliție al MAI, fiind persoană publică, căreia, într-o instituție de stat, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, încălcând prevederile art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158-XVI din 04.07.2008, prin care este obligat să respecte Constituția și legislația în vigoare, drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională și regulamentul intern, prevederile art. 18, art. 26 alin. (1), art. 28 a Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, prin care este obligat să respecte atribuțiile poliției și responsabilitatea colaboratorului poliției, pct. 15 lit. i) și j) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 481 din 10.05.2006, prin care este obligat să se opună tuturor formelor de corupție din poliție, să informeze superiorii și celelalte organe competente referitor la toate cazurile de corupție din poliție, la 20 iunie 2014, aproximativ la ora 16²⁶, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău, situat pe XXX, a pretins personal și a primit de la cet. Șadlovschi Victor bani în sumă de 300 euro, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale.

În calitate de persoană publică Țurcan Sergiu, acționând contrar activității organelor de poliție care mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, apărării pe cetățeni indiferent de situația lor socială, patrimonială, de apartenența națională, de rasă, sex și vârstă, de studii și limbă, de atitudinea față de religie, de convingerile politice și de altă natură, prin abuz de serviciu a subminat autoritatea statului, reprezentat prin organele de poliție, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în temeiul art. 324 alin. (1) Cod penal, ca corupere pasivă, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către persoană publică, de bunuri și servicii, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale.

Instanța de apel a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a menționat că a primit de la Buzdugan V. o plângere, prin care a solicitat organelor de poliție tragerea la răspundere penală a unor persoane necunoscute, care la 07.05.2014, i-au

aplicat o lovitură în regiunea feței și l-au neutralizat, apoi l-au urcat forțat în salonul automobilului, unde au continuat aplicarea loviturilor, în rezultatul cărora a pierdut cunoștința și l-au transportat într-o pădure, unde i-au sustras mijloace bănești, un telefon mobil, o cartelă de memorie și un portmoneu. După, a transmis procesul-verbal de consemnare a plângerii inspectorului de serviciu al unității de gardă a IP Botanica, mun. Chișinău pentru a fi înregistrată în Registrul nr. 1 cu privire la evidența infracțiunilor. În baza acestei plângeri, a concluzionat că au fost săvârșite infracțiunile prevăzute de art. 164 și art. 188 Cod penal. În rezultatul măsurilor speciale de investigație, în incinta IP Botanica, mun. Chișinău au fost aduși Șadlovschi V., Iacob A. și Burduja V. Totodată, personal l-a audiat pe Buzdugan V. în calitate de parte vătămată, care a declarat că cele invocate nu corespund adevărului și a declarat falsuri organului de urmărire penală din considerentul că avea frică de mama lui, că vătămrile corporale i-au fost cauzate de către Iacob A. și Burduja V., toți ei fiind în stare de ebrietate, în timp ce se aflau în ospetie la Șadlovschi V. Fiind audiată, și Iacob A., a confirmat că, întrucât inculpatul a vrut s-o violeze, a fost bătut de către ea, Burduja V. și Șadlovschi V. În baza deciziei procurorului Guțu A. privind începerea urmăririi penale în privința lui Buzdugan V. pe art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, ca denunțării calomnioase, cu bună-știință, în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârșirea unei infracțiuni, ultimul a fost recunoscut de către el în calitate de bănuit. N-a discutat cu el despre careva mijloace bănești, nici n-a primit de la el bani în sumă de 300 euro.

Acuzarea a invocat în sprijinul învinuirii înaintate inculpatului următoarele probe: declarațiile martorilor Șadlovschi Victor și Iacob Alina; procesul-verbal de confruntare din 15.07.2014 între martorul Șadlovschi V. și învinuitul Țurcan Sergiu; procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21.06.2014 și anume: controlul transiterii banilor; procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21.06.2014 și anume: documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice a întrevederii petrecute dintre Șadlovschi V. și ofițerul de urmărire penală Țurcan Sergiu; procesul-verbal din 20.06.2014, conform căruia s-a depistat și ridicat de la șeful-adjunct al Secției Urmărire Penală a IP Botanica, Marcel S., cauza penală nr. 2014421085; raportul expertizei criminalistice nr. 170 din 20.06.2014.

Astfel, declarațiile inculpatului au fost apreciate critic, deoarece reprezintă o metodă de apărare în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, și versiunea ultimului nu coroborează cu probele administrate.

Instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere corectă declarațiilor martorilor Șadlovschi V. și Iacob A, or, martorul Șadlovschi V., fiind preîntâmpinat de răspundere pentru declarații false, a susținut declarațiile date anterior și a menționat că i-a transmis inculpatului 300 euro.

Mai mult instanța de apel a remarcat faptul că toate probele administrate au dovedit vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, iar personalitatea acestuia este susceptibilă sancționării.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar, de către:

4.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, care a invocat drept temeiuri de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 10) Cod de procedură penală, care a solicitat casarea decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând faptul că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a individualizat pedeapsa sub aspectul aplicării art. 90 Cod penal, fiind ignorate prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel;

- motivarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece ea nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei;

- ținând cont de prevederile art. 75 Cod penal, corectarea inculpatului este posibilă numai prin stabilirea pedepsei cu închisoare;

- potrivit art. 106 alin. (1), (2) lit. a) Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2), în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora. Aliniatul (2) prevede că, sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni;

- confiscarea specială de la inculpat a sumei primite este necesară, deoarece se încadrează în prevederile art. 106 alin. (1), (2) lit. a) Cod penal, aceasta urmând a fi trecută în contul statului.

4.2. Avocatul Zmeu Alexandru cu inculpatul Țurcan Sergiu, care au invocat temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8) Cod de procedură penală, care solicită casarea decizii și menținerea sentinței instanței de fond, invocând faptul că:

- instanța de apel, evaluând probele cercetate, n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nu a dat o apreciere și motivare, sub aspectul analizei juridico-penale, a faptei incriminate inculpatului;

- potrivit procesului verbal de percheziție, careva mijloace bănești în biroul nr. 18 din IP Botanica și nemijlocit la inculpat n-au fost depistate. Acest fapt denotă că Șadlovschi V. nu i-a transmis inculpatului mijloacele bănești în suma de 300 euro, care potrivit acuzării constituie obiectul material al infracțiunii incriminate;

- învinuirea înaintată inculpatului poartă un caracter abstract și nefondat;
- acuzarea a formulat învinuirea numai pe declarații false, apreciere nejustă a probelor și presupuneri;
- în materialele cauzei lipsesc acte procesuale ce ar confirma transmiterea banilor în sumă de 300 euro de către colaboratorii CNA lui Șadlovschi V., precum și înzestrarea lui cu mijloacele tehnice audio/video. Lipsa acestora duce la nulitatea actelor procesuale – procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigații din 21.06.2014, și anume documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, anexa nr. 1 la procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigații din 21.06.2014;
- nu s-a stabilit corectitudinea, obiectivitatea și legalitatea ridicării și anexării CD-R-ului menționat de martorul Șadlovschi V.;
- în titlul anexei la procesul-verbal din 25.06.2014 se face referire la un alt proces-verbal din 20.06.2014, care nu există la materialele cauzei, în consecință procesul-verbal din 25.06.2014 și anexă la procesul-verbal de examinare din 20.06.2014 sunt nule;
- procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație (documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice) din 21.06.2014 și corpul delict DVD-R-ul „Barges”, cu nr. 1429, împachetat într-un plic din hârtie, sunt fabricate, ilegal acumulate și urmează a fi anulate;
- lui Șadlovschi V. nu i-au fost promise sau propuse careva privilegii deoarece rolul său procesual a fost unul pentru întărirea probatoriului în privința bănuțului Buzdugan V., deținând calitatea procesuală de martor și nicidecum o altă calitate care ar favoriza sau ar formula dubiile, scopul sau legătura cauzală a infracțiunii de corupere pasivă;
- instanța de apel l-a recunoscut pe inculpat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal doar în baza declarațiilor mincinoase ale martorilor Șadlovschi V. și Iacob A., care nici n-a fost audiată în instanța de judecată;
- nefiind indicate faptele comise, precum și nefiind probat scopul urmărit, fapta incriminată inculpatului este construită în baza declarațiilor false, ori constatările reținute denotă clar că ultimului i-a fost înaintată o învinuire neconcretă, care echivalează nu numai cu încălcarea gravă a dreptului la apărare, dar și cu neprobarea existenței faptei infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod penal;
- atare exigențe sunt cerute și sub aspectul dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare, de care beneficiază orice persoană, conform art. 6 CEDO și art. 20 și 26 din Constituția RM;
- potrivit jurisprudenței CtEDO, autoritățile naționale trebuie să depună o maximă diligentă cu privire la modul în care se face notificarea acuzației către cel interesat, deoarece actul de acuzație are un rol determinant în procedura penală,

faptele ce i se reproșează acuzatului precum și calificarea juridică dată acestor fapte, trebuind a fi detaliată;

- Curtea consideră că în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la faptele care se reproșează acuzatului și a calificării lor juridice reprezintă o condiție esențială a unui proces echitabil și că există o legătură evidentă între dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) și cele din art. 6 § 3 lit. b) în sensul că dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauzele acuzației trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-și pregăti apărarea;

- rechizitoriul în privința inculpatului nu respectă întocmai rigorile enunțate, prin ce s-a afectat grav sesizarea instanței cu obiectul judecății și, implicit, dreptul la apărare al inculpatului, care, din perspectiva celor analizate, în lipsa concretizării învinuirii, până la moment se află în imposibilitate absolută de a-și exercita acest drept;

- CtEDO în mai multe rânduri a sancționat unele state pentru că instanțele judecătorești naționale au pronunțat hotărâri nemotivate.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 februarie 2018, au fost admise recursurile ordinare declarate, s-a casat total decizia instanței de apel și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1 Pentru a decide astfel instanța de recurs ordinar a constatat că, potrivit art. 384 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului și motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzației. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

Astfel instanța de recurs a specificat faptul că sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de recurs a remarcat faptul că potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond a constatat în descriptivul sentinței diverse motive de achitare, cum ar fi că: *„învinuirea înaintată inculpatului nu și-a găsit confirmare..., fapta incriminată nu constituie corupere pasivă..., de către acuzare, nu au fost probate toate cele patru elemente constitutive..., învinuirea este bazată pe presupuneri..., fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii...”*.

Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul este achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal din motiv că: *„fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”*.

Mai mult instanța de recurs a menționat faptul că statuările primei instanțe precum că: *„inculpatului i-a fost înaintată o învinuire neconcretă..., fiind abstractă..., fără a permite instanței să verifice..., face imposibilă aceasta..., în prezența acestei omisiuni, instanța de judecată este pusă în imposibilitate de a verifica..., pentru a le da apreciere..., învinuirea înaintată inculpatului urmează a fi apreciată drept neconcretă..., asemenea fapte n-ar trebui să formeze obiectul judecății...”*, denotă că instanța nu a judecat fondul cauzei din cauza unui rechizitoriu neconform legii, dar, totuși, a adoptat o soluție proprie acestui exercițiu procedural, adică una divergentă.

În acest sens instanța de recurs a indicat asupra faptului că în cazul unei sentințe de achitare, instanța nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

Mai mult, în temeiul împrejurărilor enunțate supra, instanța urma să analizeze oportunitatea adoptării unei sentințe de încetare a procesului penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală.

Astfel, instanța de recurs a concluzionat că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea acesteia contrazicând dispozitivul sentinței adoptate.

Cu referire la decizia adoptată de către instanța de apel, instanța de recurs a specificat faptul că aceasta nu a respectat prescripțiile de drept prevăzute de lege, deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate trecând în revistă mai multe dovezi scrise, însă fără a le indica esența probatorie, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, inclusiv cele indicate în recurs ordinar.

Totodată instanța de recurs a menționat că instanța de apel și-a fondat soluția de condamnare pe declarațiile martorului Iacob Alina, dar a omis faptul că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, procurorul a renunțat la proba dată iar instanța de fond a admis această renunțare printr-o încheiere protocolară, declarațiile acesteia nefiind cercetate în prima instanță.

Circumstanțele expuse au servit drept temei ca instanța de recurs să conchidă că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârilor adoptate.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, s-a admis apelul procurorului, s-a casat sentința parțial inclusiv din oficiu, s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a dispus achitarea lui Țurcan Sergiu învinuit în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

S-a respins acțiunea civilă.

6.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că, din probatoriul administrat rezultă că inculpatul s-a întâlnit cu martorul Șadlovschi Victor, care avea calitatea de martor în procesul instrumentat de inculpat, astfel că nu există nici o probă directă care ar fi dovedit că inculpatul a pretins sau a primit suma de bani de la Șadlovschi Victor, instanța de apel remarcând faptul că faptul pretinderii, acceptării și primirii de către inculpat nu a fost dovedit nici sub o formă, versiunea respectivă fiind formulată de partea acuzării pentru a crea aparent o consecutivitate logică a celor întâmplate.

La caz instanța de apel a remarcat faptul că inculpatul pe de o parte susține că nu au fost careva acțiuni de pretindere, acceptare și primire a banilor, iar pe de altă parte martorul Șadlovschi Victor susține că au existat astfel de acțiuni, prin urmare examinând probatoriu în susținerea celor invocate de martorul Șadlovschi Victor și pentru a exclude oricare dubiu în privința celor invocate instanța de apel a constatat că așa probe lipsesc la materialele cauzei.

Totodată instanța de apel a reținut faptul că nu au fost găsiți banii transmiși denunțatorului, în condițiile și circumstanțele efectuării percheziției în mod evident banii urmau a fi depistați în biroul inculpatului, lipsa banilor în calitatea înregistrării indică suspiciuni rezonabile la existența faptului transmiterii sumelor bănești, suspiciuni care au fost interpretate în beneficiul inculpatului.

Instanța de apel a conchis că nu au fost prezentate suficiente probe prin care s-ar fi constatat că inculpatul a pretins, a acceptat sau a primit careva sume bănești.

Având în vedere faptul că în descriptivul sentinței s-au constatat diverse motive de achitare, iar în partea dispozitivă s-a dispus divergent că inculpatul este achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal din motiv că „ *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*”, instanța de apel a ajuns la concluzia de a exclude statuările primei instanțe referitoare la faptul că „ *inculpatului i-a fost înaintată o învinuire ne concretă..., fiind abstractă...fără a permite instanței să verifice..., face imposibilă aceasta..., în prezența acestei omisiuni, instanța de judecată este pusă în imposibilitatea de a verifica..., pentru a le da apreciere..., învinuirea înaintată inculpatului urmează a fi apreciată drept ne concretă..., asemenea fapte n-ar trebui să formeze obiectul judecății...*”, deoarece acestea denotă că prima instanță nu a judecat fondul cauzei din cauza unui rechizitoriu întocmit contrar prevederilor legale, dar totuși a adoptat o soluție proprie în prezenta cauză penală, totodată prima instanță a omis să se expună asupra acțiunii civile.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a menționat faptul că odată ce a fost constatat că inculpatul nu a comis fapta încriminată ultimul nu are responsabilitatea civilă de a restitui suma pretinsă.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

7.1 Procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, care a indicat drept temei de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care solicită casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată, invocând faptul că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanța de apel deși a admis apelul procurorului a constatat un alt temei de achitare a inculpatului hotărârea anterioară a acestei instanței conține aceleași critici;

- vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii încriminate este dovedită pe deplin prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, fiind indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel nu s-a expus asupra lor, ori nu le-a apreciat, ori le-a apreciat eronat, fiind respinse fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea încriminată inculpatului;

- instanțele de fond au omis prevederile legale și au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc nevinovăția inculpatului, încălcând astfel prevederile art. 394 alin. (2) pct. 2 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expus în apel, care dovedesc vinovăția inculpatului;

- în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii încriminate, dar acestea nu au fost apreciate la justa valoare de instanța de apel;

- în susținerea vinovăției au fost prezentate ca probe: declarațiile martorului Șadlovschi Victor, Iacub Alina, procesul -verbal de confruntare din 15.07.2014 între martorul Șadlovschi Victor și inculpat, procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigație din 21.06.2014, procesul -verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21.06.2014, procesul- verbal de ridicare de la IP Botanica mun. Chișinău din 20.06.2014, raportul de expertiză nr. 170 din 20.06.2014.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul și motivele invocate de procuror nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor, or, la judecarea apelului declarat, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind achitarea lui Țurcan Sergiu de sub

învinuirea art. 324 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel analizând textul deciziei atacate (f.d. 54-54, Vol. III) în coraport cu motivele invocate de recurent, instanța de recurs atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția de admitere a apelului cu casarea sentinței inclusiv din oficiu cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Țurcan Sergiu a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la argumentul recurentului precum că „*instanța de apel deși a admis apelul procurorului a constatat un alt temei de achitare a inculpatului iar hotărârea anterioară acesteia conține aceleași critici*”, instanța de recurs menționează că acesta este neîntemeiat, or, la pronunțarea deciziei instanța de apel s-a condus de prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, care prevede că „*instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță,*” astfel se conchide că instanța de apel a fost în drept să caseze parțial sentința din oficiu fără a înrăutăți situația inculpatului.

Totodată instanța de recurs apreciază ca lipsit de temei și argumentul recurentului precum că „*în susținerea vinovăției au fost prezentate ca probe: declarațiile martorului Șadlovschi Victor, Iacub Alina, procesul -verbal de confruntare din 15.07.2014 între martorul Șadlovschi Victor și inculpat, procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigație din 21.06.2014, procesul -verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație din 21.06.2014, procesul- verbal de ridicare de la IP Botanica mun. Chișinău din 20.06.2014, raportul de expertiză nr. 170 din 20.06.2014*”, deoarece la această etapă instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuții exclusive ale instanțelor de fond.

Mail mult, instanța de recurs ține să menționeze faptul că deși procurorul face referire la declarațiile martorului Iacob Alina, acesta în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, a renunțat la proba dată (f.d. 4 Vol. II) renunțarea fiind admisă de către instanța de fond, drept urmare acesta este decăzut din dreptul de a face referire la această probă.

În consecință, Colegiul penal menționează că instanța de apel a formulat răspunsuri la toate argumentele apelantului invocate în apel și corect s-a expus asupra acestora, făcând trimitere la probele cercetate pe parcursul examinării cauzei, situație reflectată în pct. **6.1.** a prezentei decizii.

Prin urmare, Colegiul penal precizează că instanța de apel printr-o apreciere justă a probelor, corect a dispus achitarea lui Țurcan Sergiu de sub învinuirea pe art. 324 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar motivele aduse de recurent precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar țin de starea de fapt, aceste motive au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârii judiciare.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corecte concluziile instanței de apel, deoarece corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiul invocat de recurent și anume art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Harti Vladislav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Țurcan Sergiu XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 aprilie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor